

Sekretesspolicy

2025-11-04

Sekretesspolicy

1. Policyns omfattning.....	2
2. Sekretess är huvudregeln i statistikverksamhet	2
2.1 Absolut sekretess	2
2.2 Särskild verksamhet som avser framställning av statistik	3
2.3 Begreppet enskild.....	3
2.4 Personliga och ekonomiska förhållanden	4
2.5 Uppgifter som kan hänföras till den enskilde	5
3. Undantag från huvudregeln.....	5
3.1 Utlämnande för forskningsändamål	5
3.2 Utlämnande för statistikändamål	6
3.3 Utlämnande till vissa forskningsdatabaser	7
3.4 Uppgifter som inte är direkt hänförliga till den enskilde.....	8
3.5 Skadeprövning	8
3.6 Sekretess i andra jämförbara undersökningar	9
4. Utlämnande av uppgifter med kodnyckel för longitudinella och liknande studier	10
5. Andra sekretessregler som kan bli tillämpliga i statistikverksamheten	11
5.1 Försvarssekretess	11
5.2 Sekretess vid behandling i strid med dataskyddsregleringen	11
6. Sekretessbrytande regler	12
6.1 Uppgifter om fristående skolor.....	12
6.2 Uppgifter till Luxembourg Income Study (LIS)	12
6.3 Generella sekretessbrytande regler	13
7. Europeisk statistik	13

1. Policyns omfattning

Vid utlämnande av uppgifter ska en myndighet alltid göra en sekretessprövning enligt reglerna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Sekretesspolicyen är en beskrivning av hur SCB tillämpar de regler som i första hand blir tillämpliga i SCB:s statistikverksamhet, dvs. 24 kap. 8 § men även 15 kap. 2 § och 21 kap. 7 § OSL.

Policyen är tänkt att utgöra ett stöd för SCB:s egen verksamhet men kan även användas av andra. Enligt gällande *Riktlinjer för europeisk statistik* ska nationella statistikmyndigheter (NSI) tillkännage sin sekretesspolicy för allmänheten.¹

2. Sekretess är huvudregeln i statistikverksamhet

I 24 kap. 8 § första stycket OSL anges följande om sekretess i statistikverksamhet:

*"Sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde."*²

2.1 Absolut sekretess

Enligt 24 kap. 8 § första stycket OSL gäller därmed som huvudregel absolut sekretess för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik. Att sekretessen är absolut innebär att ingen skadeprövning ska göras. Sekretess gäller alltså oavsett om ett utlämnande av uppgifter medför risk för skada eller men eller inte. Det gäller även om uppgifterna är offentliga i andra sammanhang eller kan betraktas som helt harmlösa.³

Att sekretessen är absolut har bl.a. att göra med att integritetsintresset är påtagligt i statistikverksamhet. Även om de register som används kan innehålla uppgifter som var för sig är relativt harmlösa är ofta en sammanställning av sådana uppgifter integritetskänslig. Behovet av ett starkt sekretesskydd har

¹ Se princip 5.4 i *Riktlinjer för europeisk statistik (Code of Practice)*, antagna av kommittén för det europeiska statistiksystemet (ESS-kommittén) den 16 november 2017.

² Sekretessen gäller i högst 70 år om uppgiften avser enskildas personliga förhållanden och i högst 20 år om uppgiften avser enskildas ekonomiska förhållanden, se 24 kap. 8 § fjärde stycket OSL.

³ Se bl.a. prop. 1979/80:2 del A s. 263. Uppgifterna i SCB:s register över totalbefolkningen, RTB, omfattas t.ex. av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL medan motsvarande uppgifter i Skatteverkets folkbokföringsdatabas är offentliga. Även s.k. värdefulla datamängder som är fritt tillgängliga hos myndigheter med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (öppna data-direktivet) och lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data (öppna datalagen) omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL när de hanteras i SCB:s statistikverksamhet.

också att göra med att statistikens kvalitet kan bli dålig, om inte en uppgiftslämnare kan känna sig säker på att hans eller hennes uppgifter inte kommer ut.⁴

2.2 Särskild verksamhet som avser framställning av statistik

Som framgår ovan gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL endast i sådan särskild verksamhet som avser framställning av statistik.

Med särskild verksamhet som avser framställning av statistik menas en allmänt utredande verksamhet, utan anknytning till särskilda ärenden, som organisatoriskt är avgränsad från annan verksamhet hos myndigheten.⁵ SCB:s statistikverksamhet utgör en sådan särskild verksamhet som avser framställning av statistik. Däremot ingår inte verksamhet som utförs inom ramen för t.ex. det allmänna företagsregistret⁶ och den särskilda databasen för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna⁷ i SCB:s särskilda statistikverksamhet. Verksamhetsstatistik och liknande som tas fram inom personaladministration eller andra stödverksamheter ingår inte heller i den särskilda verksamheten för framställning av statistik.

Inte heller uppgifter om uppdragsgivare inom SCB:s uppdragsverksamhet omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL. Däremot kan givetvis de uppgifter som levereras omfattas av statistiksekretess. Även uppdraget som sådant kan omfattas av sekretess men då enligt andra sekretessregler.⁸

Det förekommer att SCB köper in uppgifter av externa leverantörer för framställning av statistik. Uppgifter om avtal med sådana leverantörer ingår inte i statistikverksamheten och omfattas därför inte av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL. Sekretess för uppgifterna i avtalet kan dock gälla enligt andra regler i OSL.⁹ Däremot kan de uppgifter som SCB köper in omfattas av statistiksekretess.

2.3 Begreppet enskild

Sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL gäller endast för uppgifter som avser enskild.

Med enskild menas fysiska personer men även privaträttsliga juridiska personer som bolag, föreningar och stiftelser.

⁴ Prop. 1979/80:2 del A s. 262.

⁵ Prop. 1979/80:2 del A s. 263. Se även prop. 2013/14:162 s. 9.

⁶ Förordningen (1984:692) om det allmänna företagsregistret.

⁷ Lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

⁸ Enligt 31 kap. 12 § första stycket OSL gäller sekretess för uppgift som avser bl.a. statistisk undersökning eller annat sådant uppdrag som myndigheten utför för en enskilds räkning, om det måste antas att uppdraget har lämnats under förutsättning att uppgiften inte röjs.

⁹ Enligt 31 kap. 16 § första stycket OSL gäller sekretess för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden när denne i annat fall än som avses i 1 § första stycket, 2-4 och 12 §§ har trätt i affärsförbindelse med en myndighet, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Myndigheter är inte att se som enskilda. Uppgifter om myndigheter omfattas därmed inte av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL.¹⁰

I OSL jämföras aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner, regioner eller kommunalförbund utövar ett rättsligt bestämmande inflytande med myndigheter.¹¹ Det innebär att inte heller uppgifter om sådana bolag, föreningar eller stiftelser omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL.¹²

När det gäller statliga bolag saknar det däremot betydelse i vilken utsträckning staten utövar ett inflytande. Statliga bolag ingår i begreppet enskilda och uppgifter om sådana bolag omfattas därför som huvudregel av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL.

Enligt OSL jämföras också vissa särskilda organ som anges i bilagan till OSL med myndigheter.¹³ Det gäller bl.a. ett antal namngivna högskolor och stiftelser. Inte heller uppgifter om sådana organ omfattas därmed av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL.

OSL:s sekretessregler till skydd för enskilda gäller även till förmån för avlidna personer; jfr dock vad som gäller enligt EU:s dataskyddsförordning, se avsnitt 5.2.

2.4 Personliga och ekonomiska förhållanden

Sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL gäller endast för uppgifter som avser personliga eller ekonomiska förhållanden.

Endast fysiska personer kan ha personliga förhållanden. Med personliga förhållanden menas inte bara uppgifter om fysiska personers namn, adress och personnummer utan alla uppgifter som på något sätt kan hänföras till en viss person. Uppgifter om en persons ekonomi kan också utgöra personliga förhållanden.¹⁴

Ekonomiska förhållanden kan däremot avse uppgifter om både fysiska och juridiska personer, t.ex. om ett företags finansiella ställning, försäljningsvolym, omsättning eller resultat. Redan uppgift om en juridisk persons organisationsnummer och namn anses dock utgöra uppgifter om ekonomiska förhållanden.¹⁵ Även begreppet ekonomiska förhållanden måste därmed förstås så att det

¹⁰ Inte heller uppgifter om offentliga befattningshavares åtgärder i tjänsten omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL; detta då sådana åtgärder inte rör befattningshavarens personliga eller ekonomiska förhållanden. Se bl.a. HFD 2012 ref. 64.

¹¹ Se 2 kap. 3 § OSL.

¹² Sekretess kan dock i vissa fall gälla för ekonomiska uppgifter enligt 19 kap. 1-3 §§ OSL.

¹³ Se 2 kap. 4 § OSL och bilagan till OSL.

¹⁴ Prop. 1979/80:2 del A s. 84.

¹⁵ Se Kammarrättens i Göteborg dom den 27 januari 2021 i mål nr 5627-20, Lenberg, Tansjö & Geijer, Offentlighets- och sekretesslagen (17 juni 2025, version 31, JUNO), kommentaren till 24 kap. 8 a § samt även bl.a. prop. 2000/01:27 s. 55 och ds 1999:75 s. 116.

omfattar alla uppgifter som på något sätt kan hänföras till en enskild juridisk person.¹⁶

2.5 Uppgifter som kan hänföras till den enskilde

Sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL gäller endast för uppgifter som kan hänföras till den enskilde.

Med uppgifter som kan hänföras (kopplas) till den enskilde menas såväl direkt som indirekt hänförliga uppgifter. Direkt hänförliga uppgifter är t.ex. namn, personnummer och organisationsnummer men även registreringsnummer för fordon, telefonnummer, fastighetsbeteckning och liknande. Med indirekt hänförliga uppgifter menas t.ex. uppgifter som har pseudonymiserats¹⁷ genom att person- eller organisationsnummer har ersatts med en beteckning (ett löpnummer), eller som endast tillsammans med andra uppgifter kan leda till att enskilda identifieras (s.k. pusselläggning eller bakvägsidentifiering).

3. Undantag från huvudregeln

I 24 kap. 8 § tredje stycket första meningen OSL anges de fyra undantag från huvudregeln om absolut sekretess som kan bli tillämpliga hos SCB:¹⁸

”Uppgift som behövs för forsknings- eller statistikändamål eller uppgift som behövs i en forskningsdatabas som förs med stöd av lagen (2024:1146) om vissa forskningsdatabaser och uppgift som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller liknande förhållande är direkt hänförlig till den enskilde får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.”

3.1 Utlämnande för forskningsändamål

Enligt det första undantaget i 24 kap. 8 § tredje stycket OSL får uppgifter som behövs för forskningsändamål lämnas ut om det efter en skadeprövning (se avsnitt 3.5) står klart att de kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Vad som menas med forskningsändamål anges inte närmare i OSL eller dess förarbeten. I praxis har det dock klargjorts att forskningsändamål avser någonting annat än att uppgifterna behövs för uppföljning, utvärdering och kvalitets-säkring.¹⁹ Med ledning från tillämpningen på etikprövningsområdet står det också

¹⁶ Se bl.a. Kammarrättens i Göteborg domar den 27 januari 2021 i mål nr 5627-20 och 6138-20.

¹⁷ Se även art. 4.5 i EU:s dataskyddsförordning.

¹⁸ I 24 kap. 8 § tredje stycket andra meningen OSL anges även följande: ”Detsamma gäller en uppgift som avser en avliden och som rör dödsorsak eller dödsdatum, om uppgiften behövs i ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister enligt patientdatalagen (2008:355).” Uppgifter som avser avlidna och som rör dödsorsak och dödsdatum finns i dödsorsaksregistret hos Socialstyrelsen. Det undantaget blir därför inte tillämpligt hos SCB.

¹⁹ RÅ 2004 ref. 9.

klart att forskning förutsätter att det finns ett vetenskapligt syfte.²⁰ Det finns vidare en presumtion för att ett projekt ska betraktas som forskning när projektet är avsett att läggas till grund för en disputation eller annars ingå i en doktorsavhandling eller utföras av eller under handledning av kvalificerade forskare.²¹ Om resultaten av ett projekt är avsett att publiceras i en vetenskaplig tidskrift tyder det också på att ändamålet är forskning.²² Examensarbeten och uppsatser som utförs inom ramen för universitets- eller högskoleutbildningar på grundnivå eller avancerad nivå²³ anses däremot inte utgöra forskning.²⁴

Med stöd av undantaget för forskningsändamål är det möjligt att lämna ut uppgifter som går att hänföra direkt till enskilda. Utlämnande av sådana uppgifter ska dock ske mycket restriktivt.²⁵ Det kan t.ex. bli aktuellt i vissa fall när uppgifterna behövs för forskning som inbegriper journalgranskning eller när ett projekts kodnyckel behöver lämnas vidare till andra registerhållande myndigheter för utlämnanden till samma projekt. Som regel lämnar dock SCB, i dialog med mottagaren, endast ut uppgifter som inte är direkt hänförliga till en enskild.

Om SCB lämnar ut uppgifter för forskningsändamål till en myndighet följer sekretessen som huvudregel med till mottagaren (11 kap. 3 § OSL). Regeln om statistiksekretess blir alltså tillämplig även hos mottagaren. Sekretessen följer dock inte med om uppgifterna omfattas av någon annan sekretessregel hos den mottagande myndigheten (11 kap. 8 § OSL). Om den sekretess som gäller hos mottagaren är svagare än den som gäller hos SCB kan det vid en skadeprövning (se avsnitt 3.5) innebära att uppgifterna inte kan lämnas ut. SCB kan därför behöva fråga den mottagande myndigheten vilken sekretess uppgifterna kommer att omfattas av där.

3.2 Utlämnande för statistikändamål

Det andra undantaget i 24 kap. 8 § tredje stycket OSL innebär att uppgifter som behövs för statistikändamål får lämnas ut om det efter en skadeprövning (se avsnitt 3.5) står klart att de kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

²⁰ SOU 2018:52 s. 252.

²¹ SOU 2018:52 s. 252.

²² SOU 2018:52 s. 253.

²³ Med utbildning på avancerad nivå avses utbildning som leder till masterexamen, magisterexamen eller motsvarande. Se högskoleförordningen (1993:100) och bilaga 2 till förordningen.

²⁴ Jfr 2 § lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

²⁵ Prop. 1994/95:200 s. 28. Jfr även 3 kap. 10 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och artikel 5.1 c) i EU:s dataskyddsförordning.

Undantaget infördes 1995 och syftet var att säkra tillgången till uppgifter för framställning av statistik, framför allt den officiella statistiken, även i de fall det inte finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet som bryter statistiksekretessen.²⁶

Vad som avses med statistikändamål anges inte närmare i OSL eller dess förarbeten. Mot bakgrund av lagstiftningens syfte har det dock ansetts rimligt att tolka begreppet så att det endast omfattar användning av uppgifterna för framställning av statistik utan anknytning till något särskilt ärende.²⁷

Med stöd av undantaget för statistikändamål är det möjligt att lämna ut uppgifter som går att hänföra direkt till enskilda. Utlämnanden av sådana uppgifter ska dock ske mycket restriktivt; de förutsätter i praktiken att mottagaren tillämpar statistiksekretess.²⁸ Det kan t.ex. bli aktuellt vid utlämnande för officiell statistik till andra statistikansvariga myndigheter eller när ett projekts kodnyckel behöver lämnas vidare till andra registerhållande myndigheter för utlämnanden till samma projekt. Som regel lämnar dock SCB, i dialog med mottagaren, endast ut uppgifter som inte är direkt hänförliga till en enskild.

Om SCB lämnar ut uppgifter för statistikändamål till en annan myndighet skyddas uppgifterna av sekretess hos mottagaren om de lämnas till en särskild verksamhet som avser framställning av statistik. Sådan särskild verksamhet finns i första hand hos statistikansvariga myndigheter, men kan också förekomma hos kommuner och andra myndigheter. Eftersom utlämnande av uppgifter för statistikändamål i princip förutsätter att mottagaren tillämpar statistiksekretess kan SCB vid sin skadeprövning (se avsnitt 3.5) behöva fråga den mottagande myndigheten vilken sekretess uppgifterna kommer att omfattas av där.

3.3 Utlämnande till vissa forskningsdatabaser

Enligt det tredje undantaget i 24 kap. 8 § tredje stycket OSL får uppgifter som behövs i en forskningsdatabas som förs med stöd av lagen (2024:1146) om vissa forskningsdatabaser lämnas ut om det efter en skadeprövning (se avsnitt 3.5) står klart att de kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Undantaget infördes samtidigt som lagen om forskningsdatabaser och började gälla den 1 januari 2025. Syftet var att möjliggöra utlämnande av uppgifter till forskningsdatabaser som förs med stöd av den nya lagen.²⁹ I dagsläget finns det

²⁶ Prop. 1994/95:200 s. 28. Lagrådet skriver i sitt yttrande (s. 57) "Enligt motiven till lagändringen synes möjligheten till sekretessgenombrott för statistikändamål vara avsett att tillämpas endast i fråga om utlämnande för officiell statistik. Detta bör framgå av lagtexten."

²⁷ Prop. 2013/14:162 s. 11. Med ärende menas i detta avseende ärende i förvaltningsrättslig mening, dvs. ett förfarande som innebär att en myndighet handlägger en fråga och avslutas med att myndigheten gör ett uttalande eller fattar ett beslut. Uttalandet eller beslutet riktar sig till en eller flera mottagare och har till avsikt att direkt påverka den eller dessa.

²⁸ Prop. 1994/95:200 s. 28. Jfr även 3 kap. 10 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och artikel 5.1 c) i EU:s dataskyddsförordning.

²⁹ Prop. 2024/25:19 s. 203 ff.

två sådana forskningsdatabaser, som båda förs vid Karolinska institutet.³⁰ Det är regeringen som beslutar vilka forskningsdatabaser som får föras enligt lagen och vilket lärosäte som får föra forskningsdatabasen.

Med stöd av undantaget är det möjligt att lämna ut även direkt hänförliga uppgifter. SCB bör vid sin prövning försäkra sig om att lärosätet har prövat behovet av att komplettera de uppgifter som finns i forskningsdatabasen.³¹

Enligt 24 kap. 2 a § OSL gäller absolut sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur en forskningsdatabas, med vissa i paragrafen angivna undantag.

3.4 Uppgifter som inte är direkt hänförliga till den enskilde

Det fjärde undantaget i 24 kap. 8 § tredje stycket OSL innebär att uppgifter som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller liknande förhållande är direkt hänförliga till den enskilde (se avsnitt 2.5) får lämnas ut om det efter en skadeprövning (se avsnitt 3.5) står klart att de kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Undantaget infördes enligt förarbetena³² för att tillgodose behovet av detaljerad statistik men tillämpningsområdet har senare utvidgats.³³

Uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som inte är direkt hänförliga till den enskilde kan därmed lämnas ut även för annat än forsknings- eller statistikändamål eller till vissa forskningsdatabaser. Ett sådant utlämnande måste precis som i övriga fall föregås av en skadeprövning (se avsnitt 3.5). Att det ska stå klart att den enskilde eller någon närstående inte lider skada eller men innebär att utrymmet för att lämna ut uppgifter är mycket begränsat.

När SCB lämnar ut uppgifter i uppdrag förses de som regel med ett löpnummer för att de inte ska vara direkt hänförliga till en enskild. Kopplingen mellan löpnummer och personnummer eller motsvarande sparas vanligen i tre månader efter uppdragets slutförande för att eventuella fel i det levererade materialet ska kunna rättas.

3.5 Skadeprövning

En förutsättning för att SCB ska kunna lämna ut uppgifter med stöd av något av undantagen är att det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Med *skada* avses ekonomisk skada.³⁴ Med *men* avses i första hand att någon blir utsatt för andras missaktning

³⁰ Se 2 kap. förordningen (2024:1150) om vissa forskningsdatabaser.

³¹ Se prop. 2024/25:19 s. 206.

³² Prop. 1979/80:2 Del A s. 264.

³³ Se t.ex. HFD 2012 ref. 64.

³⁴ Prop. 1979/80:2 Del A s. 83.

om uppgifterna blir kända, men begreppet har getts en mycket vid innebörd.³⁵ Utgångspunkten för bedömningen är personens egen upplevelse.

Att det ska *stå klart* att den enskilde eller någon närstående inte lider skada eller men innebär att uppgifterna skyddas av mycket stark sekretess. I princip måste en bedömning av risken för skada eller men göras i varje enskilt fall. Vid uttag av en större mängd uppgifter, på det sätt som ofta blir aktuellt i statistikverksamhet, är det dock inte möjligt för en utlämnande myndighet att bilda sig en uppfattning om varje enskilds situation och den skaderisk som ett utlämnande skulle kunna innebära. I uppdrag, där mottagarens identitet och oftast också vad uppgifterna ska användas till är kända, finns det i de flesta fall ändå tillräckligt underlag för en bedömning av om uppgifterna kan lämnas ut.³⁶

Bedömningen av vilket sekretesskydd uppgifter får efter att de har lämnats ut är ofta av avgörande betydelse vid en skadeprövning. Om uppgifterna omfattas av svagare sekretess hos mottagaren kan det i sig innebära att det inte står klart att de kan lämnas ut utan risk för skada eller men.³⁷ Vid utlämnanden till myndigheter behöver därför de sekretessregler som kan bli aktuella hos den mottagande myndigheten beaktas.

När det gäller utlämnande till andra än myndigheter, dvs. till enskilda, omfattas inte uppgifterna av någon sekretessregel hos mottagaren. Om SCB bedömer att risken för skada eller men kan undanröjas genom ett förbehåll som begränsar mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller använda den ska SCB besluta om ett sådant förbehåll (10 kap. 14 § OSL). Om mottagaren inte följer villkoren i förbehållet kan han eller hon göra sig skyldig till brott mot tystnadsplikten (20 kap. 3 § brottsbalken). I uppdrag upprättar SCB alltid beslut om förbehåll avseende namngivna fysiska personer hos den juridiska person som står som ansvarig för projektet.

3.6 Sekretess i andra jämförbara undersökningar

Som framgår ovan kan det vid en skadeprövning få avgörande betydelse vilket sekretesskydd uppgifterna får efter ett utlämnande. Enligt 24 kap. 8 § andra stycket OSL gäller motsvarande sekretess som i särskild statistikverksamhet även för uppgifter i vissa andra undersökningar:

”Motsvarande sekretess gäller i annan jämförbar undersökning som utförs av Riksrevisionen, av riksdagsförvaltningen, av Statskontoret eller inom det statliga kommittéväsendet.”³⁸ Detsamma gäller annan jämförbar undersökning som utförs

³⁵ Prop. 1979/80:2 Del A s. 83.

³⁶ Prop. 1979/80:2 Del A s. 81.

³⁷ Prop. 2013/14:162 s. 12.

³⁸ Med det statliga kommittéväsendet avses kommittéer, särskilda utredare m.fl. myndigheter som arbetar enligt kommittédirektiv beslutade av regeringen.

av någon annan myndighet i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det.”

Regeringen har meddelat sådana föreskrifter i 7 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641). Enligt paragrafen gäller sekretess för uppgifter som avser en enskilds personliga och/eller ekonomiska förhållanden hos ett antal myndigheter avseende vissa särskilda undersökningar.

Regleringen innebär alltså att uppgifter i vissa undersökningar omfattas av statistiksekretess även om de inte ingår i en särskild statistikverksamhet hos mottagaren.³⁹

4. Utlämnande av uppgifter med kodnyckel för longitudinella och liknande studier

När SCB lämnar ut uppgifter som inte direkt kan hänföras till en enskild får uppgifterna, enligt 16 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken, förses med en unik beteckning, som kan kopplas till ett personnummer eller motsvarande med hjälp av en kodnyckel som bevaras hos SCB under en längre tid. Därigenom görs det möjligt att senare komplettera uppgifterna. Ett sådant utlämnande kan ske såväl till andra myndigheter som till fysiska och juridiska personer men förutsätter att mottagaren ska använda uppgifterna för forsknings- eller statistikändamål.⁴⁰ Mottagaren ska också ha ett särskilt behov av att senare kunna komplettera uppgifterna. Med det menas att uppgifterna ska användas för longitudinella eller liknande studier.⁴¹

De uppgifter som lämnas ut kan kompletteras såväl med nya årgångar som med nya uppgifter.⁴² En kodnyckel får dock bara användas för att komplettera och uppdatera material i ett visst forsknings- eller statistikprojekt.⁴³ Det innebär enligt SCB att kodnyckeln inte får användas för att senare lämna ut uppgifter till andra mottagare eller för andra projekt än det som nyckeln skapades för. När det ursprungliga projektet har upphört saknas förutsättningar för att bevara kodnyckeln.⁴⁴

Möjligheten att bevara kodnycklar ska användas restriktivt.⁴⁵ SCB måste därför i varje enskilt fall och med beaktande av samtliga omständigheter pröva om hanteringen ska tillåtas.⁴⁶

³⁹ Prop. 1979/80:2 Del A s. 263.

⁴⁰ Prop. 2000/01:27 s. 70.

⁴¹ Prop. 2017/18:107 s. 36.

⁴² Prop. 2000/01:27 s. 51. Se även SOU 2014:45 s. 388.

⁴³ Prop. 2000/01:27 s. 51, SOU 2014:45 s. 386 och 389.

⁴⁴ SOU 2014:45 s. 387.

⁴⁵ Prop. 2000/01:27 s. 52, SOU 2014:45 s. 386 och 389.

⁴⁶ Prop. 2000/01:27 s. 52.

SCB:s beslut att inte förse uppgifter med kodnyckel och om hur länge kodnycklar ska bevaras, är överklagbara. Detsamma gäller SCB:s beslut att, efter en begäran om förlängning av bevarandetiden, inte längre bevara en kodnyckel.⁴⁷

5. Andra sekretessregler som kan bli tillämpliga i statistikverksamheten

5.1 Försvarssekretess

Vissa uppgifter hos SCB omfattas av försvarssekretess. I 15 kap. 2 § OSL anges bl.a. följande:

”Sekretess gäller för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs”.

Ett utlämnande av uppgifter som omfattas av regleringen i 15 kap. 2 § OSL och som är säkerhetsskyddsklassificerade ska göras enligt en särskild rutin.

5.2 Sekretess vid behandling i strid med dataskyddsregleringen

Om ett utlämnande avser personuppgifter ska en prövning också göras enligt 21 kap. 7 § OSL:

”Sekretess gäller för personuppgift, om det kan antas att uppgiften efter ett utlämnande kommer att behandlas i strid med

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), i den ursprungliga lydelsen,

2. lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning, eller

3. 6 § lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.”

Med personuppgifter avses alla uppgifter som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person.⁴⁸ Det innebär att uppgifter som är pseudonymiserade oftast utgör personuppgifter även hos mottagaren.⁴⁹ Eftersom uppgifter om en enskild firma kan hänföras till en fysisk person utgör även sådana uppgifter person-

⁴⁷ Kamrarrättens i Stockholm beslut den 19 december 2012 i mål nr 2978-12. Se även Förvaltningsrättens i Karlstad dom den 8 juli 2021 i mål nr 2874-20.

⁴⁸ Se definition i artikel 4 i EU:s dataskyddsförordning.

⁴⁹ Se EU-domstolens dom den 4 september 2025, mål nr C-413/23 P, Single Resolution Board v. European Data Protection Supervisor.

uppgifter.⁵⁰ Till skillnad från vad som gäller enligt sekretesslagstiftningen är dock EU:s dataskyddsförordning endast tillämplig på behandling av personuppgifter som rör levande personer.⁵¹

När det gäller den första och andra punkten ska fortsatta undersökningar av hur mottagaren kommer att behandla uppgifterna göras om det finns konkreta omständigheter som indikerar att mottagaren kommer att behandla uppgifterna på ett sätt som strider mot dataskyddsregleringen.⁵² En sådan omständighet kan vara att det är oklart om mottagaren har en rättslig grund för sin personuppgifts-behandling.

När det gäller den tredje punkten innebär den i praktiken att sekretess gäller för känsliga personuppgifter eller personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden, om det kan antas att sådana uppgifter efter ett utlämnande kommer att behandlas utan ett godkännande enligt 6 § etikprövningslagen.⁵³ Om SCB bedömer att mottagarens behandling av sådana uppgifter kommer att avvika från vad som beskrivs i den godkända etikprövningsansökan gäller sekretess för uppgiften.

6. Sekretessbrytande regler

6.1 Uppgifter om fristående skolor

I 24 kap. 8 a § OSL finns en tillfällig sekretessbrytande regel som innebär att sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL inte hindrar att vissa uppgifter om fristående skolor lämnas till Statens skolverk om de behövs i viss verksamhet hos verket, eller till en kommun, om de behövs för att kommunen ska kunna fullgöra vissa skyldigheter enligt skollagen (2010:800). Regeln upphör att gälla den 1 juli 2026.⁵⁴

6.2 Uppgifter till Luxembourg Income Study (LIS)

I 24 kap. 8 b § OSL finns en sekretessbrytande regel som innebär att sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL inte hindrar att uppgifter lämnas till organisationen Luxembourg Income Study (LIS) enligt vad som anges i 18 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

⁵⁰ Se bl.a. Öman, Dataskyddsförordningen (GDPR) m.m. (11 september 2025, version 3A, JUNO), kommentaren till artikel 4.1.

⁵¹ Skäl 27 i EU:s dataskyddsförordning.

⁵² Se prop. 2017/18:105 s. 135.

⁵³ Prop. 2017/18:298 s. 143.

⁵⁴ Enligt lagen (2021:443) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) skulle paragrafen upphöra att gälla den 1 juli 2023. Tiden för upphörande flyttades fram till den 1 juli 2026 genom lagen (2023:357) om ändring i lagen (2021:443) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

6.3 Generella sekretessbrytande regler

Sekretess gäller inte i förhållande till den enskilde fysiska eller juridiska personen själv (12 kap. 1 § OSL). Det innebär t.ex. att en uppgiftslämnare har rätt att ta del av sina tidigare lämnade svar om de innehåller uppgifter som bara rör uppgiftslämnarens egna personliga eller ekonomiska förhållanden.

Ett utlämnande av uppgifter kan alltid göras om den som uppgiften rör har eftergett sekretessen, dvs. samtyckt till att uppgifterna lämnas ut till andra (10 kap. 1 §, 12 kap. 2 § OSL). Ett sådant samtycke ska lämnas av den enskilde själv. När det gäller juridiska personer lämnas ett sådant samtycke av behörig företrädare, t.ex. firmatecknare.

Enligt 10 kap. 2 § OSL hindrar inte sekretess att en uppgift lämnas till en enskild eller till en annan myndighet, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten, dvs. SCB, ska kunna fullgöra sin verksamhet. Regeln ska tillämpas restriktivt.⁵⁵

I 10 kap. OSL finns även andra sekretessbrytande regler som gör det möjligt att, under vissa förutsättningar, lämna ut uppgifter trots att de omfattas av sekretess. Sådana regler finns exempelvis när det gäller uppgifter om miljöinformation och misstankar om brott i vissa fall.

7. Europeisk statistik

SCB måste även förhålla sig till förordningen (EG) nr 223/2009 om den europeiska statistiken⁵⁶. Förordningen, som reviderades under 2024, innehåller bestämmelser om utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik. Enligt artikel 1 i förordningen definieras den europeiska statistiken i programmet för europeisk statistik; därtill finns det sektorsspecifika rättsakter som hänvisar till förordningen.

Reglerna om konfidentialitet och överföring av uppgifter i förordningen skiljer sig på flera sätt från det svenska regelverket.

I artikel 3.7 anges att med konfidentiella uppgifter avses data som gör det möjligt att antingen direkt eller indirekt identifiera de statistiska objekten och därmed röja uppgifter om enskilda. För att avgöra om ett statistiskt objekt kan identifieras ska alla relevanta sätt som en utomstående rimligen kan använda för att identifiera det statistiska objektet beaktas. Av artikel 21.1 framgår vidare att konfidentiella uppgifter, till skillnad från vad som följer av 24 kap. 8 § OSL, endast får överföras

⁵⁵ Prop. 1979/80:2 Del A s. 465.

⁵⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program.

från en ESS-myndighet⁵⁷ som har samlat in uppgifterna till en annan ESS-myndighet eller till en ECBS-myndighet⁵⁸ och endast om överföringen är nödvändig för att på ett effektivt sätt utveckla, framställa och sprida europeisk statistik eller för att förbättra den europeiska statistikens kvalitet.

Användning för statistiska ändamål definieras i artikel 3.8 som statistikmyndigheters användning uteslutande för utveckling, framställning och spridning av statistiska resultat och analyser, inbegripet för forskning och vetenskaplig verksamhet, eller fastställande av urvalsramar. Begreppet är därmed snävare definierat än det motsvarande svenska begreppet, jfr avsnitt 3.2.

Vidare ska enligt artikel 21.3 all överföring utöver den första överföringen uttryckligen godkännas av den myndighet som samlat in uppgifterna (s.k. *originator control*). Motsvarande reglering saknas i svensk lagstiftning.

När det gäller tillgång till konfidentiella uppgifter för forskningsändamål anges i artikel 23 att Eurostat eller NSI eller andra nationella myndigheter får ge forskare, som gör statistiska analyser i vetenskapligt syfte, tillgång till konfidentiella uppgifter som endast indirekt kan identifiera de statistiska objekten. Även i det här fallet är möjligheterna till utlämnande mer begränsade än enligt den svenska lagstiftningen, jfr avsnitt 3.1. Utifrån definitionen av forskningsändamål i artikel 23 synes det inte heller finnas något utrymme för utlämnande av uppgifter till forskningsdatabaser enligt det europeiska regelverket.

⁵⁷ I artikel 4 i förordningen anges "Det europeiska statistiksystemet (ESS) är partnerskapet mellan gemenskapens statistikmyndighet, dvs. kommissionen (Eurostat), och de nationella statistikbyråerna (NSI) och andra nationella myndigheter som i medlemsstaterna ansvarar för att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik."

⁵⁸ ECBS står för det Europeiska centralbankssystemet och består av Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i EU:s medlemsländer.